

GOBIERNO DEL
ESTADO DE MÉXICO

Periódico Oficial

Gaceta del Gobierno

Gobierno del Estado Libre y Soberano de México

REGISTRO DGC NÚM. 001 1021 CARACTERÍSTICAS 113282801

Director: Lic. Aarón Navas Alvarez
legislacion.edomex.gob.mx

Mariano Matamoros Sur núm. 308 C.P. 50130

A: 202/3/001/02

Fecha: Toluca de Lerdo, Méx., martes 10 de julio de 2018

“2018. Año del Bicentenario del Natalicio de Ignacio Ramírez Calzada, El Nigromante”.

Sumario

SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL

TRADUCCIÓN DE LENGUA INDÍGENA MAZAHUA
DE LAS REGLAS DE OPERACIÓN DEL
PROGRAMA DE DESARROLLO SOCIAL
FAMILIAS FUERTES POR UN MEJOR FUTURO.

TRADUCCIÓN DE LENGUA INDÍGENA OTOMÍ DE
LAS REGLAS DE OPERACIÓN DEL PROGRAMA
DE DESARROLLO SOCIAL FAMILIAS FUERTES
POR UN MEJOR FUTURO.

Tomo CCVI
Número

7

SECCIÓN TERCERA

Número de ejemplares impresos: 200

PODER EJECUTIVO DEL ESTADO

SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL

GOBIERNO DEL
ESTADO DE MÉXICO

EDOMÉX
DECISIONES FIRMES, RESULTADOS FUERTES.

MBEZHE M'ARA MELISSA ESTEFANIA VARGAS CAMACHO, NRÁGXINU K'A KONSEJABO NU NRIXU ÑE NA JO'O KJA JÑIÑI, K'O MAMA KJA JÑA'A 3 TS'UÑATJO XI, 5,6,10,11 ÑE 17 TS'UÑATJO IV ÑE NU TJURÚ JMU JANGO GA KJA YO NTE'E KJA TS'IB'ONRO; 8 TS'UÑATJO III, 19, 20, ÑE 26 MAMA TJURÚ JMU'U JANGO GA KJA YO NTE'E A TS'IB'ONRO; 14 TS'UÑATJO XIV, KJA JÑA'A JMU'U A TS'IB'ONRO NU JANGO O DYÁTR'ÁJI NA MUNRO NU NE CHJU'U: KONSEJO TS'IMUNRO NU NRIXU ÑE NA JO'O RGA MIMI ÑE 10 TS'UÑATJO VI JÑA'A A MBO'O, ÑE

K'O MAMA

Ke nu B'epji a B'ondo nu mo ra kjaji ra nokoji "Na B'ondo textjoji", mama ke ra tsjaji nu b'epji jango ra mama ke ra kjaji na nojoo texto yo tjurú tee, a kjanu dya xi ra d'año ko ra nuji yo te'e, ñeje ra jyokúji na jñiñi ka kara tee na jotjo, nza kja neji yo tee jñiñi. A kjanu, nu ko tjurú yo teji: nu zakú, nu ko xorú, yo jñonú, yo ngumú, yo b'epji, ko dya i tsaji na s'oo, nu k ara mimiji na joo, ngejeyo nu ko nestaji ko teji ra dyenjeji nu ko o zakú.

Nu ko b'epji ko chjuu Ra nokú Sostenible (ODS) 2030, nu ko o pjongú nu Tajmurb'epji a Xoñijomú (ONU), nu ko o tsjaji nu b'epji nu Taxoñijomú ko kjaa ngek'ua ra mimiji na joo (PNUD), nuko ngeje ko ra janda pje ma tsjaji mba ra kjaa jñonú ñeje ko nestaji texto tee a xoñijomú mbar a mimiji na joo.

Nu dadyo tjurú ko kjaji yo te'e mbara mimiji na joo yo tee ko o kjaji yo Arkate a Ts'ibondo a B'ondo, nestaji ra nuji na joo, ra paraji tetxeji, nza kja daño jña'a, ra kjaji nza kja mama a kjanu, ñeje so ra nuji ke ra mimiji yo b'ejña na joo nza kja ko pesiji 20 kjee ko ya ndunteji o ko ya dyenje naja o janzi t'i'i o xut'i.

Nu ko b'epji nu dadyo tjurú yo tee ko kjaji nu Arkate a Ts'ib'ondo a B'ondo, b'úbb'úji nu B'edyi ko na Zezhi, a kjanu ra nuji ja ra mimiji na joo ko b'edyi ngek'ua ra nokújiyo tee ko kjaa in jñiñi, ngeje yo d'año bepji ra kjaji ra nokú ñeje texto ko b'epji yo arkate nza kja nu sjorú, ko ra joo in zakú, ka na joo in ngumú, nu jñonú, ñeje ko b'epji, ngejeyo ko ra pjons'ú dya xi ra kjaa ko dya jú'ú pje ra ñonúji, ko dya jandaji, ñe ko dya kara na joo tee.

Nu sekretaria kja pjos'ú pes'i k'o ra pepji pjos'ú, ko pepji a kjanu, ñeje ko nestaji ra pjons'úji yo b'ejña ko dyabe dyenje 20 kjee ko ya ndunte, o ko dyenje t'i'i o xut'i, ko kara kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo, ñeje ko dya jú'ú pje ra ñonúji, ngeje ko ra jandaji na joo ko d'año jña'a a kjaba: Ra jú'ú pje ra siji, ra xorúji na joo, ra nuji ra mimiji na joo, ra b'úbb'ú na joo xunt'i neje t'i'i ñe kjanu dya xin da d'añoji.

Nu politika ko kjaji yo tee, ngeje ko nestaji ra kjaji, b'epji ko arkate a jñiñi, ñeje yo tee yo jñiñi, jango ra tsjaji, ra pepji ngek'ua ra mamaji ke na jotjo a kjanu ñeje ra mimi na joo, textjoji ra namakjatoji, textjoya ra kjaji mbara mimiji in zakúji na joo yo tee meb'ondo, ga kjanu, ra kjaji yo tee soo ra nokúji ñe ra pepji a kjanu a tsjajaji na zakú na joo, nza kja ra neji nu tee, ñeje ma ra neji ra paraji na joo.

Ximi mamaji k'o e pezhe nu kjee 2015, nu ne INEGI kja ne Ts'ib'ondo mi kara 8 miyone ñeje 353 mil 540 ko b'ejña (51.6% nu ko tee a B'ondo). Nujyo, jentjo 1 miyo 606 mil 979 (19.2%), mi pesi 10 ñe 20 kjee.

Nza kja mama nu ko o pezhe a B'ondo ko kjanda o jmus'úji (SINAC), nu Sekretaria nu At'a a Ts'ib'ondo a B'ondo, nu kje'e 2016; o mamaji ke kjaji 261 mil 317 tee ko o jmus'úji, nujyo jento 66 mil 979 ko o jmus'úji (25.6%), ngeje ts'ixut'i ko dyab'e kins'iji nu dyote 20 kjee.

Nu ko tee ko o jmus'úji ko o dyenje ko xut'i ko dyab'e kins'iji dyote 20 kjee (66 mil 979), dyencho 10 mil 632 mi karaji ko dyabe chjút'ú, ya be jyezi o xita, o nduu o xita, 18 mil 419 ya mi dyenje na t'i'i ñeje 15 mil 966 dyabe mi dyenje ko so ora kichi ka Ngunat'a yo tee.

Ga p'epji nu mbos'ú Nu arkate a Ts'ibondo a B'ondo, ko o opj'ú na "Xiskuama ne Ts'ib'ondo" nu pa'a 19 ne naja nzana ne kje'e 2018, jango rga p'epji ñeje ra un'úji nu Jeb'i na Ixki, ma re nge na tr'un'ú kja pjos'ú ma re un'ú yo ra dyotr'k'úji, nu ko kjaji yo Ngumpjoxte ñeje nu jeb'ijnu so ora usaji ngekua ra un'úji ko pjenda pjoxxúji ko tee.

K'a konsejabo nu nrixu ñe Ts'ibondo ri ne'e ne jango ra tsja'a, k'o ngiji o pepjiji, jango ra kja'a ñe k'o na pepji ñe jango ra pepji mbara ne nrixu ñe yo chante, mba ra b'úbb'ú na jo'o, yo jña'a jango ga p'epji nu b'os'ú jango ra kja dya be kjob'ú na nojo, ra un'úji texe yo xa dyakjo mazi dyote tsje'e (20), ke na ndunteji yo nana k'ú tsiji naja o mazi ch'i'i, yo pjoxta ke un'ú b'úbb'ú na jo'o ñe na jo'o in jñoñ'ú dya b'úbb'ú na jo'o, ja ga mama tsja'a in nte'e, mbara texe yo te'e mbara b'úbb'ú na jo'o.

Ke nu b'epjiji nu pezhe 1 naja no ko o Jmur'ú nu Konsebo a Ts'ib'ondo a B'ondo nu B'ejña ñe nu Ko ra Kara na joo, ko o kjaji nu pa'a 15 nu zana naja nu kje'e 2018, nza kja mama nu CEMYBS 2018/EX/001/002, o kjaji yo Tjur'ú k ora so ora pepjiji nu B'epji B'edyi na Zehi Ra soo ra mimiji na joo, nza kja mama nu tjur'ú 11 nu jña'a II nu ko o Pjong'úji nu Arkate a Ts'ib'ondo ngeje ko o pot'úji ñe a kjanu o jok'úji nu Jango ga Pepjiji a Ts'ib'ondo ko chjuu, Nu Ngumb'epji a Ts'ib'ondo ko B'ejña.

Nza kja mama nu ts'ijña 21506A000/RO-008/2018, da nu pa'a 16 naja zana ñe kje'e 2018, ñe nu Diresio ka Kjaji Pjoxteji, ko yo mama ka nu tjur'ú 23 nu jña'a ko mama ra Karaji na Joo nu Ts'ib'onro ñe yo jñiñi, o pjong'úji ko so ora kjaji.

Kja ne ts'ijña 233E1A000/RESOL-006/2018, da nu pa'a 19 naja zana ñe 2018, ñe nu komisióon Estatal ko kjaji na jo'o, ko yo mama ka nu tjur'ú mbara nu Ts'ib'onro ñe yo jñiñi, ngekjua mama kjo b'úbb'ú and'úbb'ú:

NRAJXIÑU K'A B'OKAL NU NRIXU MUNRO, ÑE NA JO'O KJA JÑIÑI NGEK'UA UN'ÚJI YE JÑA'A JANGO GA P'EPJI B'EDYI NA ZEHI JANGO GA KJA B'ÚBB'Ú NA NOJO, RA TSJEME A KJABA:

YO JÑA'A JANGO GA P'EPJI NU B'OS'Ú B'EDYI NA ZEHI JANGO RA B'ÚBB'Ú NA JOO

1. Jango ga kja'a

1.1 Pje nge nu b'epji

Nu mbos'ú kja jñiñi jango ga kja B'edyi na Zezhi mbar ara kara na joo ne'e ra uiñijiyó na jo'o yo xa ko pa'a 20 kje'e na ndunteji yo nana k'ú tsiji naja o mazi ch'i'i, k'o dyak'o pes'i jeko ra ziji ngekua ra un'úji yo kanasta jñoñ'ú ñe k'ú paraji b'úbb'ú nats'e, ra un'úji chopj'ú ñeje ra xomp'úmba ra nok'útse.

1.2 Nuk'ú ra dyat'á yo xa

K'ú un'ú xor'ú, jñoñ'ú ñe dya ra sad'ú.

2. Ye jña'a yo mama jeko ne ra mama nziga

Mbara ra dyár'áji na jo'o ye jña'a, ra tendiboji ga kjaba:

K'o ra tr'un'ú, nujna nrixo k'o kara nukja jñiñi nu p'epji nu mbos'ú jango rga ngara B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo.

Ra jizhi, ngeje yo b'epji ngek'ua ra jizhi ke dya ra ndunte mo mi ts'ike, nu b'epji k ara xor'ú ja ra pepjiji na jo'o nza kja mama nu b'epjijnu B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo..

CEMYBS, k'a konsejabo nu nrixu ñe na jo'o kja jñiñi.

CIEPS, ne konsejabo mbara ra pɛpji ñe nu'u na jo'o k'a in jñab'epji kja jñiñi.

Komite in jñiñi, ngeje yo komite ko kjaji kja in jñiñigozjme B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo.

Nu parato sibi, ngeje nu ko nestaji mbara mamaji ko o kjaji nza kja mamaji nuba, nujyo chopjɔ ko o unɔji.

Yo ngumb'epji in jñiñi, ngeje yo ngumb'epji ko pjons'ɔ yo arkate ko kja'a a B'ondo ñe texe yo d'año jñiñi a Ts'ib'ondo.

T'angunxorɔ k'ɔ tsja'a nu b'ɛpji, nujnu k'a b'ɔb'ɔ na jo'o ngara nte'e mbara yo chante k'a CEMYBS.

T'angunxorɔ k'ɔ unɔji ye jña'a nu ngumɔ kja pjons'ɔ te'e, nu jmurɔ arkate k'ɔ dyakɔ sjɛtsi ñe k'ɔ tɛpi nu b'os'ɔ jango rga ngara B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo.

Tjurɔ, nu tjurɔ jango ga kja'a yo nre'e a Ts'ib'ondo.

Nu ko ra kjaji na joo, nu ko merio ra chunɔji ñeje nu b'osiji jñonɔ, ñe texjo ko ra pjons'ɔji.

Jmurɔ k'ɔ teb'e, nrexe ye nte'e k'ɔ o opjɔji kja jmurɔ, ke tsja'a yo pɛpji k'ɔ ne'e ye jña'a mbara b'ɛpji nu b'os'ɔ jango rga ngara dya be kjobɔ na nojo t'andant'ɔ nu B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo.

Ja ba ra unɔji, nu bixti ko ra mama kjo ngeje ñe ra juns'ɔ in chju'u ñe ra so'o ra tu'u in b'os'i ko nu bixtijnu.

Jango rga jñunsɔji in chju'u, nu jango ra mama k'a b'os'ɔ ne mbara ra sɔjɔ k'o ne'e un k'a b'os'ɔ jango rga ngara B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo.

K'e nte'e k'o tr'unɔ, Ngeje ye nte'e k'ɔ juns'ɔ in chju'u k'e memunu a ts'ib'onro k'o ɔrɔ ke k'os'ɔ Jnago rga ngara na jo'o B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo.

B'ezhi texe pje ra si'i, ngeje mbara yo nte'e ra dya ga punkjɔ nge ts'ike k'ɔ nestaji mbara ngont'ɔ k'ɔ yo nestaji ñe pes'i k'a sɔt'ɔ in ndecho kja'a nte'e B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo.

Mbos'ɔ, nu mbos'ɔ jango rga ngara B'edyi na Zezhi ma ra karaji na joo

Mbos'ɔ jango rga ngara nte'e, nu in b'ɛpji nu arkate ke mama ra pɔrpɔ ne jango rga yo nte'e ngek'ua ra unɔ d'aja ke na jo'o, je mama ra a tr'unɔ ga kja'a ye jña'a ke pɛpji.

tjurɔ, Yo tjurɔ ko ra mama ja ba ra pepjiji.

Nu te'e pjoxte, nu te'e ko o ɔs'ɔ, mba ra ma'a tu'u in pjoxte, ñe mba ra tsja'a texe ko nesta ra tsja'a.

Ja rga kja'a, jango rga pɛpji nu t'ezi ko ra nesta ka ra mama texe in chju'u.

K'ɔ orɔ, k'a nte'e k'a jus'ɔ in chju'u ma ra mbezhe ra tr'unɔ k'o unɔ k'a b'os'ɔ.

Jango ga kja'a, k'o b'ɔb'ɔ kja tr'ɛzi k'o nutr'b'ɔ in chju'u k'o tr'unɔ b'os'ɔ.

Nu jeb'i ra unɔji, ngeje nu jeb'i ko ra tomɔ, ra kjontɔ ko nesta ka ndenda, xo mo ra kjaji na b'epji.

K'a dyakja tejme, Nu ko te'e a jñiñi ko dya mimi na jo'o ñe jentjo zad'ɔji ñe dya so'o ra b'ɔb'ɔ na jo'o ñe a kjanu nestaji ke yo arkate ra tsjaji nguenda nza kja mama yo tjurɔjnu.

3. k'o ne'e ra tsja'a

3.1 K'o kja'a texe ko mama

Ra uĩĩji na jo'o ye xa, dyakja mazi dyote 20 tsjé'é, ke na ndunteji yo nana k'ú tsiji naja o mazi ch'i'i kja mimiji kja ts'ibondo ra unúji da b'os'ú kjo ñonú xo ko dya jyúú pje ra sii.

3.2 Ngejya

a) Ra unúji texe yo xa dyakjo mazi dyote tsjé'é, ke na ndunteji yo nana k'ú tsiji naja o mazi ch'i'i, yo pjozte ke unú b'úbb'ú na jo'o ñe na jo'o in jñõñú;

b) Ra pjorú dya ra ndunte xo xut'i ra xompúyo;

c) Mamú ñe unú mazi ne in mború k'o yo ts'ib'épji k'o ja ga mama tsja'a in nte'e; ñe

d) Pjozte yo nte'e k'o tr'unú k'a mbos'ú k'o ts'ixorú k'e mama ja go tsja'a ne b'épji.

4. Nrexe k'o ra dyárá

4.1 Nrexe yo nte'e

Nrixu k'ú na ndunte o yo nana k'o kará a Ts'ib'onro.

4.2 K'o nte'e k'o ra t'unú

Nu nrixu k'o pes'i dyote tsje'e (20) ñe ximi k'ú na ndunte o yo nana yo nana k'ú tsiji naja o mazi ch'i'i, k'ú nge na juejme, k'o kará a Ts'ib'onro.

4.3 Yo xa k'o ra t'unú

Nrixu dyakjo mazi dyote tsjé'é (20), k'e na ndunteji yo nana k'ú tsiji naja o mazi ch'i'i, k'ú nge na juejme na punkjú o dyakja si'i, k'o kará a Ts'ib'onro.

5. K'o ra t'unú

K'a mbos'ú ra unú nrexe yo 125 jñiñi a Ts'ib'onro ra juajmuji ye jñiñi nu kará yo xa, k'e na ndunteji yo nana k'ú tsiji naja o mazi ch'i'i, k'e me b'ezhe na punkjú k'o ra zi'i.

K'e jñiñi k'o ra tr'unú ra zopjú k'e pale jango ga mama nu CIEPS mbara nu tjurú jmu'u, ngek'ua ya o jyanda yo jñiñi ko dya dyenje pje ra ñonúji.

6. Pjozte

6.1 K'e ra pjons'ú

a) K'o ra mbos'úji d'aje ñeje dyecha nu zana, xo mo ra unúji natjo ves textjo yo merio, textjo ko ra unúji, je ga mamamu skuama;

b) Ra ich'i ra mimiji na joo; ñe

c) Manúji ja ga tsja'a in nte'e ñe xipji mbara tsja'a ne b'épji.

6.2 Janzi ja'a k'a ra tr'unú

Nu ko ra unúji merio ra ngeje ko jeb'i ra chunúji, ngeje nu chopjú nu \$1,000.00 (naja mil ko mbexo 00/100 M.N.), natjo xo dyecha ves.

K'o ra tr'unú dyak'o ra tsontr'ú ra unú nu arkate a ts'ib'onro ñe k'o nu CEMYBS dya pje ra unú nu arkate.

7. Jango rga tsjaji**7.1 k'o nte'e k'o ra t'unú****7.1.1 K'o orúji ñe jango rga juajnúji yo nte'e**

- a) Nge na xa dyakjo mazi 20 dyote tsjé'é, k'e na ndunteji o yo nana k'ú siji naja o mazi ch'i'i;
- b) Ri b'ets'i na punkjú, dya k'o ra juejme ñe dyakja si'i, xónkú ñe na punkjú nte'e;
- c) Dyanda ri kanja merio nza kja texetjo yo tee ko kanja;
- d) Ri menzumú a Ts'ib'onro.
- e) Xáka skuama (CURP) mo dyabe nda'a;
- f) Mo ya i pesi 18 kjee, xáka k'a kuar'ú in jmicha, ngextjo edyi mazi dyech'a jñincho tsjé'é ñe nu origina mbara nuji;
- g) Mo dyab'e i pes'i 18 kje, xáka k'a skuama nu gi menzumú ñe k'a na kjuana ngek'ua ra chjehpiji;
- h) Skuama k'ú mama in ndunte kjo nge orú, skuama k'e mama jango o mus'ú yo in ch'i'i;
- i) Ri jizhi na jeb'i ko mama pjema sjorú y dyenje o i nguarú, nestaji na kopia ñe nu ko i pjongú mbar ara jandaji na joo; ñeje
- j) K'o nre'e k'o ra mama k'e nzháxgiñu nu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

Nrenxe k'e chju'ú k'o ra jmutúji ra jichi yo n'año nte'e yo kara a Ts'ib'onro ñe kja jñiñi, nzi ga kja'a k'o ra tsja'a.

7.1.2 K'o ne jyod'ú ra tsjaji

Ra unúji nu mbos'ú yo orúji ya juns'ú ñe unúji k'o ne'e ñe mama nu yo ts'ijña mbeñe k'e:

- a) K'e b'úb'ú na jo'o nge na sodye mbara ne nana o in ch'ige;
- b) Mo dyenje ko dya s'o'o ra b'úb'ú na jo'o xo in ch'i'i;
- c) Mo ngeje na b'ejña ko o tsjaji na s'o'o;
- d) K'e nu ndixu ngeje natjo ko dyenje b'edyi;
- e) K'e dya pes'i na b'épji jango ra ma'a orú nu mbos'ú; ñe
- f) Texe nre'e k'e mama ne nzahagxiñu nu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

7.1.3 Juns'ú chju'ú

K'o ra ma jñuns'ú in chju'ú ra mats'ejji nu ra junsúji k'e chju'ú kja ne ngub'epji.

Ma ri sodye k'a nte'e, k'o ra ma jñuns'ú in chju'ú i dya so'o ra mats'e so ra xipji k'a n'año nte'e k'a ra nre'e nu jebi k'o na skuama nu mama ngedya k'a nte'e k'e so'o ra ma'a k'o in chju'ú, ko ra ñeje na skuama k'a nge ñeje kja arkate nu ri ma jinga dya so'o ra kjaji natse.

Ma nge mbes'i nrense k'e chju'ú k'e nte'e k'o orú ch'unú k'o a unú k'e yo nrixu k'a ra mbos'úji i ra unúji na skuama nu juns'ú in chju'ú ko na pezhe, ngejna ra mama na k'a a gi juns'ú in chju'ú.

Nrexe yo nte'e so'o ra juns'úji in chju'u, xo mo jú'ú ko jeb'i ko orú, ngekua ra unú mbos'ú k'o ra ts'ontr'ú je ra dya n'ets'e kja ra paje k'e chju'u.

7.1.4 Ke xiskuama k'o ra juns'ú

- a) Skuama k'a rge juns'úji in chju'u;
- b) Jeb'i k'o ne ndúnru ko mama ra unúji; ñe
- c) Nrexe ra mama k'e arkate jango rga kja'a nu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

7.1.5 Jango rga juns'ú

Nu jmut'ú yo ndixu k'e tr'unru jango ga juns'úji in chju'u jango ga mama tjur'ú 92 nu jña'a XIV mu mama nu ts'ijña p) k'o na kjuana nu jango jana sa'a ra mbaraji texe k'jango mama nu tjur'ú Ko jyandaji ñe ko so'o ra nu'u ko pepjiji kja nu Ts'ib'onro ñe yo jñiñi; k'e jña'a ñe jango rga juajnúji ñe ra jmut'úji yo kisi in chju'u no ra mb'os'úji nu arkate a Ts'ib'onro ne k'o mama jña'a k'o ra mamaji ne b'epji ñ era mandaji kja ne Diresio kja pepjiji ñe kjaji Pjoxte, nza kja mama nu ts'ijña 13 nu jña'a VIII nu tjur'ú ñe yo pezhe nziyo ñe ñanto.

7.1.6 K'o ra mbes'i yo ndixu yo ra mbons'úji

- a) Ra unúji k'a ts'iskuama;
- b) Ra unúji na pjons'ú;
- c) Ra jizhiji;
- d) Ra pjorú dya ra jizhi nu ko mentsjaja yo te'e; ñe
- e) Ra zopjúji na jo'o, ra chjetri jango ga mamaji nu dya so'o re sad'ú na nte'e.

7.1.7 K'o ra tsja'a yo nrixu k'o ra mbos'úji

- a) Ra mama na kjuana textjo o onkúji nza kja jaba i mimiji;
- b) Ra mamaji nu ngumpjoxte mo ya pjons'úji na d'año pjoxte, a B'ondo o a Ts'ib'ondo;
- c) Ra mapjú ma ra b'ezhi nu ts'iskuama k'a CEMYBS ;
- d) Ra ma'a kja yo ts'ib'épji k'o ja ga mama tsja'a in nte'e ñe yo ts'ixorú k'e mama ja go tsja'a ne b'épji jango ra soji;
- e) Ra moji nu ra matr'úji kja ne jñiñi; ñe
- f) K'o nre'e ra mama k'a munro arkate jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

7.1.8 K'o dya xi ra so'o rge mbos'úji yo ndixu

- a) Ma dya ra ma tuji k'o pjos'úji ma na jotrji ñe ma dya sodyeji;
- b) Dya xi ra ma'a ka jizhijnu;
- c) Ma ra mamaji k'o dya b'ejmi mba so'o ra ngichiji nu kja b'os'ú;
- d) Ma dya ra usa na jo'o k'o ra unúji o ra potr'pú k'o unúji;

e) Ma dya na jo'o nge tsjapú k'a skuama dya be kjobú na nojo (t'andant'ú); ñe

f) K'o nre'e ra mama nu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

7.1.9 Ma ra wench'iji yo ndixu

7.1.9.1 Dyakja ra unúji k'a na nrajme:

a) Ma ra yepeji k'o ri unúji o ri yeje in chju'u yo nrixu;

b) Mo dya ra ma'a ka jizhiji ñe mo dya nee ra maa; ñe

c) Ma ra mama nu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

7.1.9.2 Dya kja ra unúji:

a) Mo nu te'e ko pjons'úji dya so'o ra maa, nzi na yeje zana, mo ya o pedye in chju'u nu xiskuama;

b) Dya xi ra ma'a ka jizhiji;

c) Ma ra mama dyabe b'echijne ngek'ua ra ngich'i nu kja mbos'ú;

d) Ma dya ra zi'i ka ra unúji (ra mbó'ó, unú o n'año k'o ra tsjapú);

e) Ma dyarga jo'o rga uso ngaja k'a ts'iskuama;

f) Ma ra mbedye ra ma mimi na n'año o ra jyes'i zeje;

g) K'o ne'e ra pedyetse;

h) Ma ra nru'u k'a ndixu k'a pjos'úji, dyak'o xira mbos'úji, dya ja xi ra mbos'úji; ñe

i) K'o munro mama nu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

Nu tangumú ra ts'apjú nguenda.

7.1.10 k'o ra tsja'a k'a pjons'úji

Yo ndixu ra pjoxante ma ra matr'úji k'a yo ts'ib'épji k'o ja ga mama tsja'a in nte'e ñe yo ts'ixorú k'e mama ja go tsja'a ne b'épji jango ra so'o moji, x ora participa nu b'épji in jñiñi mo nestaji.

7.2 Ma dyakja ra mbos'ú yo ndixu

Ma ra jongúji ya kjuarú ñe dya xi na pobri nu te'e ko pjons'ú ñe nzinchjo zana o kjuaruji ro uniji o b'os'ú.

8. K'o ra pjoxte

8.1 K'a ra mama jango ga kja'a k'o pjoxte

K'a munro arkate ngek'a ra jñanra jango rga p'épji ñe ra mama jeko ne jyod'ú, o tsja'a.

8.2 Ka ra p'épji

K'a ra munro arkate nu pjos'ú yo ndixu ngeje nu CEMYBS, ngejnu ra mandabo.

8.3 Munro arkate k'a us'ú chju'u ñe tépi

8.3.1 Munro

K'a munro arkate ngeje yo:

a) Na arkate, k'a ra mbezhi mbépjji nu ra mbos'úji yo nte'e;

b) Na mbépjitrjo, k'a mbezhi nragxinuji kja CEMYBS;

c) Ts'ich'a mbépjitrjo, k'o ri ngeje:

- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro merio;
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro na jo'o dya sodye;
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro xorú;
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro b'epjiu; ñe
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro k'a nu'u jango ga mimi nu b'edyi a Ts'ib'onro.

d) Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro k'a un'ú kjo pépjji na jo'o, k'a ngeje k'a na nte'e k'ú b'úb'ú a mbo'o nu CEMYBS;

e) Na nte'e k'a rge ñ'eje kja yo nte'e o kja ngunxorú; ñe

f) K'a t'ama ñe mama jango rga s'od'ú nu merio nu kja Arkate munro k'o pjos'ú yo nte'e kja ts'ib'onro.

Nziga na nte'e ra jñuns'ú in mbaxante.

Na ra jñuns'úji a mbo'o kja Arkate munro ra nánbáji in chju'u.

K'o bezo o ndixu ko b'úb'ú nu kja munro ra nrúruji ñe ra juajnúji pero k'a rge ñ'eje kja arkate munro k'ú nu'u ko pépjji ngextrjo ka ra kara ña'a.

Ka ra tsja'a k'a munro ngek'o ra mama texeji ma ra paraji nre'e, k'a arkate munro ngek'a me ra juanúk'a.

K'a munro arkate ra zoji nzi go jñi'i zana ma rge jyod'ú.

K'a mbépjitrjo ra un'ú mapjú k'o mama k'a arkate, jñinpa a ante k'e ra chjeji para zoji d'a pa'a.

Mbara so'o ra baleji in jña'a yo nte'e yo b'ú kja munro ri b'úb'ú k'o párá a nre'e nte'e ne d'aja in nzhángxinuji, ngextrjo ma ni b'úb'ú anreyo k'a arkate kja mbo'o ante, k'a nte'e k'a ne ñ'eje kja arkate munro k'a nu'u k'a pépjji.

Ante k'e ra mamaji ja ye nte'e yo b'úb'ú kja munro, so'o ra mbitaji, ra jmurúji ye nte'e yo pébi nu arkate xopúte o nte'e yo ne ñante kja jñiñi ma ne jyod'ú k'a ra ñaji ñe ra mbaraji ngek'ua ra tsjaji nu jo'o yo b'epji.

Ra yas'ú na skuama nrexe k'o kjaji ñe k'e munro nu jango ra dyopjúji nrexe k'o o mamaji, ñe k'o kja ra mamaji, ra dyexe nrese k'e nte'e k'o b'úb'ú nu k'a munro.

8.3.2 Ra xosúji

Ra xosú k'a munro arkate:

a) Ra dyaráji k'a orú pjoخته, ra mamaji ja ra mbos'úji k'a munro

ndixu k'a o dyús'ú in chju'u ñe ra mamaji kjo ngek'o so ra unúji k'o dya kaja nrexe k'o unúji. K'o ra jyeziji ra ngichi ga kjatr'k'ua ngek'o dya ri kaja nrexe k'o ri otúji mbara ngichi na ra mbos'úji jero ne jyod'ú na ra mbos'úji mbara dya ra b'ezhiji k'o ra ziji. Ngeje k'a arkate munro k'a ra mama k'o ra unúji pjoxte k'a ndixu k'a dya kaja nrexe in siyens'e;

b) Ra manji kjo kja ra ngichi k'o d'adyo ndixu k'o ne'e ra mbons'úji k'o ra sopúji k'o dyakja ra mbons'úji ma rga mbórú k'a mbons'ú;

c) Ra mamaji jama ra ne'e ra potr'peji jango rge p'epjiji ngek'ua ra jogú na jo'o k'a b'épji ñe ra ñ'ets'e k'o kjaji ñe k'a b'épji;

d) Ra mamaji ñe ra nuji jango rga kja'a ma ra mapjú so jñuns'ú baleji jmurúji ñe ra dyátráji na jo'o k'e skuama k'a kis'i in chju'u k'o pjons'úji ñe k'a ra tsjaji jango ga mamaji;

e) Ra mamaji ñe k'o pepji o jñiñi;

f) Ra jokúji yo tjurú k'o b'úb'ú a mbo'o; ñe

g) K'o nre'e b'úb'ú nu n'año jña'a.

9 Jango rga tsja'a

9.1 Jango rga pepji nu pjoxte

a) Nu jango mamaji ja'a ñe ra unúji pjoxte nu arkate Ts'ib'onro ra mapjú ko na CEMYBS.

b) Yo ndixu ra ma jñuns'ú in chjuji nu jango ra mimi k'a konsejabo k'e pjos'ú ye nzhixu jango ra mimi, jango ra ngana nrexe k'e skuama k'o orúji o ra mamaji k'o ngeje k'a ra unúji k'o ra ma tuji ma ri sozi yeje o dya ri so'o ra moji ra ma kobraji jero nestabo ra ñus'ú skuama k'o j'ejmi k'o mama o ra ma dyarú na skuama kjo ngunte ma ri zodye; ra yasú nu skuama jango ra pepji jango ra kjuarú;

c) Mo dya so'o ra tsja'a nu jeb'i nu yo te'e, so'o ra dyús'ú na te'e ko so'o ra ma'a tu'u ko pjons'ú, ra para nu ngumpjoxte mbe nesta na jeb'i k ora jyes'i ka dyús'ú te'e.

d) Nu ngunxorú ne pjons'ú jango rga ngara na jo'o ñe nzhixu, ra nu'u k'e skuama k'o ra unú ye ndixu ra ja'a ñe ngeje nrexe k'o pjúrúji ma ga mama nu tjurú;

e) Ma ra ma nuji kja in nzumú ye xa o ndixu o dya o mama na jo'o, k'o ra ma nutr'b'ú in nzumú ngek'o nu'u kja pepji na jo'o texe yo nte'e yo pepji p'as'ú nu jango ra mama yo ndixu;

f) K'a munro arkate k'a nu'u jango gua pepjiji ngek'ua ra jizhi jango rga pepjiji ra mbo'o, jango ga juajnúji ñe jeko b'ezhiji ngek'ua ra ngichiji nu kja mbos'ú;

g) K'a munro arkate k'a nu'u kjo pepji ngek'a ra jizhi k'o ngek'o o ngich'i kja pjoxte ñe ra ngos'ú yo ndixu yo o ngich'i kja pjoxte. K'o dya o ndixu in pjoxte ra ngejinetr'o kja skuama k'o ra nreb'e;

h) Ja ba ra tsja'a ñe yo pa'a mbara chunú in jeb'i xo ma ra jizhi ngeje yo arkate ko ra mama;

i) Mo nu te'e dya ra ma'a jú'ú nu ko ra unúji, xo ya kjogú yeje zana 60 pa'a ñe ya pedye nu jeb'i ka mama so'o ra ma'a tu'u, nu ngumpjoxte so'o ra mama dya xi ra unúji, xo so'o ra unúji na d'año te'e ko ya teb'e ra pjons'úji, ngeje ko ra mamaji kja ngumpjoxte;

j) Nu ko ngumpjoxte ra jmurúji nu ko ra pjons'ú;

k) Nu jango ra unúji, dya xi soo ra unúji mo ya kjaa ko b'epji nu jango ra nuji kjo ngeje yo arkate ko ra kejme, xo mo ra kjaa na chuu k ora kjaji na s'oo k otee.

l) Ma dya so'o ra ma tu'u k'o ra unúji k'a ndixu so'o ra xos'ú nu skuama nu ra mama kjo ngeje k'a ra ma tu'u k'o ra unúji; ra jizhi k'a ts'iskuama k'ú nu kuatr'ú in jmicha angeze; Jñitrjo k'a so'o ra ma dyátr'áji in chju'u k'a ndixu o nziyo k'o ra jyod'ú; k'a munro k'a nu'u kja pepjiji ngek'ua ra nu'u ñe skuama na jñi'i nu nziyo.

m) Yo ko ra unú pjons'ú dyakja ra unúji pjoxte ma ra dyáráji k'a mamaji k'a unú n'ako jmurú nte'e ye pjoxte o ma naño k'o ri kjaji ka yo nte'e yo resibo pjoxte.

n) Ma ra b'ezhiji k'a ts'iskuama dya be kjob'ú na nojo (t'andant'ú) k'a menskuama ra mama nu jango unúji ye ts'iskuama.

9.2 Ma ra pot'ú yo ndixu

Ma ra mbedye pork'e mama na skuama k'a munro arkate ngekua ra pot'r'p'ú yo chju'u nu jango ra jñasb'e in chju'u yo ndixu yo teb'etrjo k'a nre'e nu mbos'ú ñe jñuns'ú nzi na ndixu k'u dya pes'i nu mbos'ú.

K'a arkate mama k'a pepji ra xipji k'a munro nte'e k'o a pot'r'p'úji ñe ra unúji na pjoxte nreze ma ra ngichiji nu kja mbos'ú, jango ga mindya k'a merio, ra nuji ko kja'a merio maxi iyo.

10. Nu jango ra tsjaa d'año b'epji yo munro

Nrexe k'e munro k'o ra pepji na jo'o ñe ra unúji k'o ne jyod'ú ngek'ua dya ra pom'ú k'o kjaji s'od'ú o ra jyas'á ka k'o n'año b'epji k'o ximi pjos'úji k'o nte'e kja jñiñi o k'o kja'a nu arkate.

Nu munro CEMYBS nu consejabo ñe pjos'ú nu nrixu so'o ra dyedyi yo b'epji k'o yo pepji kja jñiñi ngek'ua ra pjos'úji ra pepjiji nu ra unúji mbos'ú, nzi ga kja'a k'o mama jango s'od'úji merio ñe ye t'angunxor'ú ne k'o n'año nzum'ú, ngekua ra dyáráji na jo'o ye skuama k'o nu mbos'ú ye nte'e yo pjos'úji ñe ra jmur'úji yo nte'e mbara jichi jeko ra tsjabi kja jñiñi.

Nu munro CEMYBS nu consejabo nu nrixu ñe pjos'úji so'o ra kaxante k'o mamaji ma jmur'úji ngek'ua ra tsjaji k'o mama k'a munro k'a pjons'ú na nrixu.

11. Jango rga ngichiji yo nte'e

Ma ra pepjiji ñe jango rga pjepjiji nu kja mbons'ú teb'eji k'a munro k'o me yo nte'e k'o nreri menzum'ú nu kja munro arkate, ñe nza kja yo komite in jñiñi.

K'e nte'e ra tr'unú pjoxte, ra pjoxanteji kja jñiñi ma ra matr'úji ñe yo n'año munro k'o ne ñ'eje kja ngunxor'ú ñe jñiñi.

12. Jango rga mama

12.1 K'o d'año jango ra mama

Ra pjotr'úji jango ga kja nu mbos'ú jango ga mama nu tjur'ú jmu'u ñe jango rga ma mama k'a munro nte'e.

K'e jña'a o tjur'ú k'o mama jango rga pepjiji je ra mbedye kja "Taskuama nu ña'a k'a arkate" k'e kja jeb'i nu munro k'o pjons'ú nte'e ñe k'o ja j'ú nzhixu k'e pjons'ú nu CEMYBS.

Jango ga mama k'e jña'a k'o kis'i kja ts'ijña dyech'a jñincho (18) tjúr'úji, texe k'e, xiskuama k'o rga jyod'úji mbara ra mamaji k'o kjaja nu pjons'ú o nte'e, ra mama ye jñaya:

“NUJNA B'OS'ŪTE DYAK'O IN TSJAJA, DYA PESK'O RA NU'U YO JMURŪ TE'E. DYA SO'O RA USAJI N'AÑO B'EPJI NU JANGO DYA PJOS'ŪJI NTE'E K'A DYARGA JO'O RGA PEPJI NUBA B'OS'ŪRE RA WENCHIJI ÑE RA MATR'ŪJI KJA ARKATE JANGO GA MAMA K'A TJURŪ JMU'U”

12.2 Matr'Ū nte'e

Nu matr'Ū nte'e ra unŪ k'a arkate a Ts'ib'onro, nu CEMYBS, ko k'a pjons'Ū ye nzhixu ñe k'e munro k'o ra nādá nu munro arkate jango ga kja'a k'a merio.

13. Jango rga ñ'etse

Nu munro CEMYBS nu pjons'Ū nzhixu ra ngaja k'a xiskuama nu kis'i in chju'Ū yo ra mbos'Ūji jango ga mama ko kis'i kja xiskuama nu tjurŪ 19 nu jña'a XIV, nu ts'ijña p), nu jmu'u nu mama jango ga pepjiji ne jango rga mbaraji k'o tsja'a a ts'ib'onro ñe yo jñiñi, xo ra pjurŪ dya ra usaji yo in mentsjaja yo te'e.

14. T'epi

Nu munro pjos'Ū nzhixu ra nu'u nu b'epji mbons'Ū, jango ga mama k'e jña'a k'o tsja'a ngekua ra mama k'a munro nrexe k'a ja'a ma ra jmurŪji.

15. Jango ra tsjaji nguenrra

15.1 Jango rga tsjaji nguenrra a tji'i

So ra tsjaji ngenrra textjo kjee zo ri ngextjo a xes'e (nu ko ngejetse, ja ba kjaji), k'a ra nu'u k'Ū CIEPS k'a ra jokŪ na jo'o ra tsjaji ra b'epji k'o mbons'Ū.

15.2 KjapŪji nguenra k'o a pjongŪji

K'a munro CEMYBS k'a pjos'Ūji nzhixu ra mama ja ga kja'a k'a a pe gi ñe k'o nte'e k'o pjos'Ūji tsjema tsjema k'o kja munro nu CIEPS ñe na yeje a kjanu.

16. Nu'u, janga kja k'a ra tsja'a ñe taka

Nu nu'u, ja ga kja'a k'a ra tsja'a ñe janra k'o unŪji mbons'Ū, ra mimi k'a Organo nojo k'Ū ra nu'u a ts'ib'onro , k'a arkate munro k'a ne ñeje a ts'ib'onro k'a nu'u kjo pepjiji ñe jmutŪ CEMYBS, yo nre'e a mbo'o na munro nu pjons'Ūji ye nzhixu nu jango ra nuji jango rga unŪji k'o pjoxte yo nte'e yo ra tr'unŪ.

17. MapjŪ ñe mama k'o dya jo'o kjak'Ūji

K'o dya neji, mamaji k'a dya ga ja'a k'o tsja'a, nu unŪji pjoxte ñe jango ga unŪji ye pjoxte, so'o ra nu'u k'e nte'e k'o unŪji pjoxte o k'e nte kjo jñiñi ga kjaba:

a) Ra dyopjŪji k'o neji:

Nu jana katr'b'aji jeb'i nu ra pjotr'Ūji pjoxte o nu ra mimi in ngunb'e gi k'a munro k'a pjos'Ū nzhixŪ k'a CEMYBS.

b) Kja ña'a na je'e :

Kja munro CEMYBS pjos'Ū nzhixu kja pezhe 01 800 823 8580, ñe kja nengumŪ k' arkate ts'ib'onro (CATGEM), nu jango dya ra ts'otr'Ū 01 800 696 96 96 a nre a B'ondo o 070 a ZŪmi.

c) Kja dyopjŪ t'ezi:

K'o b'ub'u kja ne korreo elektroniko porunmejorfuturo@edomex.gob.mx, ñe www.secogem.gob.mx/SAM.

d) Mats'e:

K'a munro mbo'o nu CEMYBS, ñe k'o ngunarkate k'o nu'u kjo pepjiji kja jñiñi ñe k'a enbi in b'epji k'a munro k'a ne ñ'eje merio kja Ts'ib'onro.

K'O E JÑA'A K'O B'EZH

NAJA. Jizhiji nu xiskuama ja rga pepjiji kja in t'axiskuama nu arkate "Gaceta de Gobierno".

YEJE. Ye jñaya ra tsjajiya k'a na yeje na pa'a ma ra jizhiji nu kja in taxiskuama "Gaceta de Gobierno" k'a arkate ñe ra mintr'inu ma dyak'o ra potr'p'ji nu jango ra un'ji pjozte.

JÑI'I. Nu komite ko janda ko pepjiji, ra b'ub'u 15 paa mo ya pjongu na xiskuama ko ra mama yo jña'a ko kuar'ba kja ne "Gaceta de Gobierno"

NZIYO. Nu komite ko janda ko pepjiji, ra pjongu textjo ko jña k ora mama jango ra tsjaji nu b'epjijnu, mo ra kinsi 15 paa mo ya pjongu na xiskuama.

TS'ICH'A. Nuk o chun'ji nu B'epjijnu, soo ra un'ji asta mo ya ra un'ji nu ko merio nu b'epji 2017 kjee.

ÑANTO. Mo ra un' yo pjenda pjons'ji ra un' ngextjo mo kja'a merio kja b'epji.

YENCHJO. Nuk o tjur'ba, ngeje ot' o kejme nza kja mama yo d'año tjur'.

JNINCHJO. Textjo ko dya mama nu xiskuamajnu ra so'o ra mama ja ba ra tsja'a nu munro

A Jñiñi Zumi Lerdo, nrajñiñi, Ts'ib'onro k'a 19 pa'a, ne daja zana ne kje'e 2018.

**JMU'U MELISSA ESTEFANIA VARGAS CAMACHO
NU BOKAL KJA NE NGUMU NDIXU K'O PJOXTE**

GOBIERNO DEL
ESTADO DE MÉXICO

EDOMÉX
DECISIONES FIRMES, RESULTADOS FUERTES.

ÑANTE MELISSA ESTEFANIA VARGAS CAMACHO, MFAXTE THOKA NTS'UI JA RA XENI HAI M'ONA DA M'UI XANHIO RA M'EHÑA JA RA XENI HAI M'ONDA, NGU XA THUTSI KA YA XENI 3 HEKE XI, 5, 6, 10, 11 NE 17 KA RA HEZKE IV DI GE RA HMÄNDA NU PA DI NTE YA M'UI YA JÄI KA YA HNINI DI GE KA RA XENI HNINI M'ONDA; 6 KA RA HEKE XI, 8 NE DI GE KA RA HEKE III, 19, 20 NE 26 NE DI GE KA RA HMÄNDA NU PA DI NTE YA M'UI YA JÄI KA YA HNINI DI GE KA RA XENI HNINI M'ONDA; NE 14 DI GE KA RA HEKE XIV DI GE RA HMÄNDA, GE XI XA NJUKI NUNA RA NGUU NZAYA PA NGATHO M'ONDA GE RA NZAYASE RA NTSÜ KA RA XENI NGU RA THUT'ÄBI RA NTSUI NZAYA XI DI M'UI RA NHIO KA YA HNINI RA M'EHÑA NE 10 KA RA THEKE VI ÑÄ KA RA HMÄNDA GENSE MBO, NE

KONGEHIA

Ge konge ra nt'ot'i nfeni da hoki di nte ha da tsoni "N'a ra M'onda di zote", ma ge da hoki te pets'i pageu ya hnini gatho ya jäi ne, kongeu, hinda hiegi da thoki hingi rangutho, page di nu ha di pa da hogi xanhio ya m'ui ya hnini di mahiegi, konge ya hnini di ote mahiegi. Jage, kogeu te pets'i page ya hnini: Nguu nt'othe, Nxadi, Te da zi, ngu m'ui, mefi hinda utsa, ne ra hoga nximhai xanhio. Ge kongena da tsoni gatho ya jäi di pets'i hiaxm'u ja ra nzaki.

Konge ha di nu da Tsoni pa di nu da Nte (ODS) 2030, ne bi boni ja ra Organización de las Naciones Unidas (ONU), ne konge ra Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD), pets' i di nu ra gäts' i da nu da ote te thogi page ya m' einte ne japar m' edi gatho pa di nte pa di thoki xanhio page gatho ya jäi.

Ge Konge ra ra' yo te thoki ya hnini pa di nte ya jäi ja ra Xeni Hai M' onda ne da hiandi xanhio n' angdi ngu n' angdi, zote gatho mahiegi, mfaxte,, di boni ne di nte da nza da hoki pa di ñ' ep' u dige ra nzaki ya ch' ulo m' ehñä pets' i 20 jeya ya m' ui konge ya bät's' i ngu ya me tsihi n' a ua mara ya bät'si.

Ge kongeu ja mbo ra made nu ya ra' yo hmunts' i jäi page ya hnini ra Ndä Nzaya ja ra Xeni hai M' onda, ja m' up' u ya mengu pets' a ra ts' edi, page da ote gatho ya mengu pa da tsudi ne di nte ngu ya jäi ne hinga honse to di tsoni, ne kongena pa di nu di map' u nu ha da japi ne u pets' i ne beni da hoki ra ndä Nzaya kongeu page ya jäi ja ra nxadi, nguu nt' othe, te da zi, m' efi, pa di mfats' i da ts' iki ra m' eyte, da zote ne ha japar m' edi ya hnini.

Geä ra Secretaria de Desarrollo Social, konge te pets' i da hoki, ne u ra metise page di nu ha di mfats' i ya ya m' ehñä pets' i 20 jeya nuu ya me tsuti ne tsihi n' a ua mara ya bät'si, m' ui ja ra xeni hai M' onda, geu m' ui hinte pets' i ya m' eite xangu m' ui ja ya hnini japar m' edi, gexi nu ha di te nuyu peui ODS ra gäts' i hite pets' i , ra nxadi xanhio, nguu nt' othe ne di m' ui xanhio, rangutho ngu ya ñ' ohö ne ya m' ehñä ne di ts' iki page di rangutho.

Kongena ra hmunts' i ya jäi ya hnini pa di nte ya hnini, ge njap' u ha di nu ya mfeni m' efi di thoki konge ya Ndä Nzaya ne u gatho ya hnini pa di nu hinda njut' i te t' uni ngatho, ge ja thop' u di gä ra ts' edi ne hoki xanhio ya nte ya hnini di nu di rangutho, da mpadi xahio page ya nzaki page ya me m' onda , da nu hi thoki da m' ui n' a pageu ya jäi da ni ha di japi pa di nu hanja di gä ra ts' edi, kongeu te xa ngahi ne te japar m' edi di ngu di map' u ya nte gatho ya jäi.

Ge konge xa ngohui ra m' e de u xa nu ra za ra ndä Nzaya Pede ka ya Nguu (INEGI), ka ra Xeni Hnini M' onda mi m' ui 8 ya m' o m' o 353 m' o di ge ret' ä 10 ya m' ehñä u petsi (51.6 % dige gatho ra hnini). Di gena 1 m' o ya m' o 6 (19.2 %) mi pets' i ya jeya 10 ta 20 jeya.

Geä to nu ra ya jäi (SINAC), ja ra Ndä nguu Nzaya Nt' othe ja ra Xeni Hai M' onda Subistema pge di ge ra jeya 2016; mä ge bi hiuxa ya thuhu 261 m' o m' ui ya jäi, digeu 66 m' o 979 m' ui jäi (25.6 %). Geu ya m' ehñä pets' i ch' utho dige 20 nj' eya.

Ge bi tsudi gatho ya jäi bi m' ui ya m' ehñä pets' i hingi thogi 20 jeya (66 mil979), 10, mil 632, mi m' ui him' i nthäti, xa ñhegi ranxu ne to ya xa thegi, 18 mil 419 ya xki tsii mi thogi yoho ya nzibätsi ne 15 mil 966 him' i pets' i pan di nt' othe konge ya nguu nt' othe.

Kongeä hanja bi gohi ne bi boni bi mä ra Dä Nzaya ja ra Xeni Hai M' onda, Bi boni ja ra ta hem' i ha mä te thogi yap' u ra hu " Gaceta de Gobierno" ra 19 n' a ra nzänä jeya 2018, gemp' u ha mä ge ra ch' ulo hem' i njut' i Roxa ngu ja di nu kongeu ya mfats' i pa di nte ya hnini to nu ha di hoki ya nguu Nzaya mfaxte ra nguu Nzaya ra Thegi Gatho Hai M' onda, pa di nu ha di japi ngu n' a ra ch' ulo hem' i mä to ra meti pa di dati ya mfats' i ja ya mfeni m' efi.

Ge konge ra nts' ui ra Xeni hai M' onda page di m' ui xanhio ya m' ehñä, pets' i ge da nu ha da tson page gatho ya m' ehñä ne ya ta jäi pets' i xangu ya jeya, njap' u nehe da nu ha di ñut' i page da dähä, m' ui hmunts' i ne ha di nu te da hoki, page di hoki xanhio ya m' ui ne page di nu hangu ya jäi rangutho ya ñöho ne ya m' ehñä ja ra Xeni hai M' onda page ngu da nu ha di ote nuu ya m' ehñä pets' i ch' utho dige 20 jeya ngu jau tsuti ne tsihi y bät'si dige n' a ua mara ya bät'si, nuu m' ui ne xi japar m' edi ge hinte pets' i xi japar m' edi, bi nu ha ndi japi page ndi hoki ya mfeni pa ge ya mfats' i m' efi pa ra mfats' i di nte ya jäi konge hoga m' ui di ñ' ep' u.

Ge konge ra hmunts' i m' ede n' a digeä ra hmunts' i ja ra nTs' ui ja ra Xeni hai M' onda page ya M' ehñä n era ne ra hoga m' ui gatho ya jäi bi thoki ra paä 15 ra n' a ra nzänä ra jeya 2018, Ngu ha bi gohi ra

CEMYBS2018/EX/001/002, bi thogi nuyū ya hēm' i ha mā ya mfats' i pa di nte ya hnini jāi ya mengu xa nts' edi page n' ar ēhe xanhio, ngu mā ja ra xeni thot' i 11 heke II dige ra hmā ra Ndā Nzaya ja ra xeni hai M' onda jage bi mpadi ge bi m' uī ra ra Organismo Publico Descentralizado ja ra Xeni Hai M' onada, ra hu ra Nguu nzaya ya mehñā

Ge konge nuā ra m' ede 21506A000/RO-008/2018, rap a16 ra n' a ra nzānā ra jeya 2018 Ra Ndā ngu Gatho Nzaya beni te hoki pageu ya jāi ngu mā ja ra xeni 23 dige ra thot' i hmanda bi mā nda thoki pa honseu.

Ge konge ra hēm' i thutsi m' ede 233E1A000/RESOL-006/2018, de ra pa 19 ra n' a nzānā ra 2018, ra hmuntsi nzayo m' uī ka ra Xeni hai M' onda xi nu ra nhio, nuna ra hmā hmändā pa xi di hñu ka ra Hninni M' onda ne ka ya Ta hnini di gen' ā ra hmändā, ge xi bi guki nuna ya hmā nzayo pa di mypu ne xi di thoki ra nhio, ngu m' etho xa hmā di gehi' a:

KONGE RA HEKE NZAYA N' U PA DI NTE YA M' Uī YA HNINI KA RA XENI HNINI M' ONDA, M' Efi RA NFOXTE KA YA HNINI PA DI NTE YA M' Uī YA HNINI NUNA RA NFAxTE RA THUHU DI Ñ' ĒPU PA DI NTE MENGU DI Ñ' EP' U DA GOHI NGU JAYA.

HMÄ HANJA DI THOKI KONGEN' Ä RA M' Efi PA DI NTE YA M' Uī YA JÄI KA YA HNINI RA THUHU DI Ñ' ĒPU PA DI NTE MENGU XA NTS' EDI DI N' AP' U.

1. Gatho hmā

1.1 Te da thoki

Nuna ra m' efi nu pa nte ra nhio ya m' uī Di ñ' ēpu ra Nte, ge xi petsi di tsotse pa di jut' i ngatho di nfatsi pa di m' uī te zi ya m' ehñā petsi 20 nj' eya nuu xi tsihi ya bātsi, ne ngu xi jar m' edi hinte hä pa di thogi ra m' uī konge ya mengu, ge di thuni ra m' otse ha di m' uī pa te di zi ne xi di nxahni pa di bādi te di hoki pa xi di nte ra m' uise

1.2 Nuā petsi pa di thändābi

Nxadi, Nt' othe ne hindar utsa

2. Glosario de términos

Nuya ya hñā xa thoki pa ge ya hēm' i nfatsi, ge di fādi pa geyu:

To t' uni ra mfatsi, gatho ya m' ehñā m' uī ka ya hnini ha t' üni ra nfaxte di ge ra m' efi pa di Nte ya M' uī ka ya Hnini di ge ra Nte pa di N' epu.

Di nxañ' i, pa di bāndi hanja pa di ñ' ēhe ya bātsi ya dängä jāi, ne di bādi ha di japi ne ua xi di t' üti ka ngu nxadi pa di xi di nte ya m' uī ya jāi ka ya hnini nuya ya m' efi page di nte ya hnini mengu tsemi padi ñ' ep' u xanhio.

CEMYBS, ra Nts' uii Xeni Hai M' onda dige ya m' ehñā di m' uī xanhio.

CIEPS, Ra Nt' ui ha xi honi ne un ha xa thoki xanhio ya hmunts' i hnini.

Tou da tsixa ra m' efi, ra Hmunts' tou da gohi di un ne da teni hanja do mfats' i pa di Nte ya Hnini Mengu xants' edi page n' a r ahoga ñ' ep' u.

Konge te di hoki ra m' efi tsibi, Konge te di thoki pa di un ha di da ra uenda, pa do dati ya mfats' i. aI

Ra ndā nzaya m' uī ka ya hnini, ya ngu nzaya ngatho hoki ra nfatsihu pa gā hoki ngatho ya m' efi ka ya hnini ge xi nfuais konge ra Dängä nz nzaya ka ra xeni ngatho hai M' onda ne ka ya xeni hnini.

Nguu ha t'uni, ra ngu hmuntsi mfatsi pa n'a ra hogä ya jäi to da hñani nuna mfatsi nuu to ya dängä jäi ne ko ra CEMYBS.

Nguu nzaya ha nu, ra mpote umbabi nu ra m'efi nfaxte di ge ra m'efi pa di Nte ya M'ui ka ya Hnini di ge ra Nte pa di N'epu.

Hmända, ä ra hmända Ra Nte ka ya Hnini Xeni hnini M'onda.

Ha ehe ra nhio bojä., Kong era bojä t'uni dige n'a ra m'otse te da zi, xanhio ne te t'uni.

Hem'i thux thuhu tom'i, Toho tom'i ra mfatsi da domi ra ya pa, pa da thändi nubu da tumbabi ä, ra m'efi pa di Nte ya M'ui ka ya Hnini di ge ra Nte pa di N'epu.

Hangu u di t'üni, di ge ya n'äilo u, ha xa thutsi ra thuhu ra to t'üni ra nfatsi numu ya bi jut'i. ngu di dati hmunts'i hnini ja ra Xeni Hai M'onda.

Hapu di thutsi ya thuhu, habu da ma ya mfaxte u ne da xipabi ya jäi ge da ma, ne ha ra hem'i pa di yut'i ka ra m'efi pa di Nte ya M'ui ka ya Hnini di ge ra Nte ya mengu xa ntsedi pa di N'epu.

Hem'i ha thutsi ra mfatsi, ra hem'i thux to di nfatsi ra m'efi pa di Nte ya M'ui ka ya Hnini di ge ra Nte pa di N'epu.

U to xi jar m'edi, nu u to xi di otho te zi, ne nuu hingi petsi ra bojä da iote ra ntähi, pa njabu da nja nuä hñepi u pa ngatho m'ui ka ya hnini.

Thoki, xa thoki pa xi di nte ya hnini ne ra Nte pa di N'epu.

Thoki pa di nte ya hnini, ra nzaya handi, ne, ne da badi te ja ha ra Xeni hnini pa da umbi ra mfatsi ya jäi, de hñen'a ge da uni ra bojä mudi da hñena ga da nja nun'a mfatsi, ne nuu hamä di hñe da thoki xanhio..

Ko te di thoki, konge te di thoki ya m'efi.

Mpote, nuä ra jäi to di tumbäbi ra nfatsi dar chulo jäi, ge xi tso di hoki ya hem'i te di t'api pa di mä di hä ra ngaxte di ge ra m'efi nuna xa mboni ra thuhu.

Ko te di thoki ko bojä, ya boja ra'yo da hioki ya bebtsi mfadi noya, ne to da hiandi da hoki nuä ya hem'i ne da nxadi ä, ne da bädi to adi ya mfatsi ne to da t'umbi.

To adi ra mfatsi, nuä ra behña di hñu ne to di petsi ya t'atsi ua ya uene, ne ya tu, da hñuxa ra thuhu, ha nubu da tähä da tumbabi nun'a ra hmuntsi mfatsi.

Hanja de T'uni, ra mfats'i bojä da t'uni konge ra he'mi di pati te da dai ja ya ta denda.

Hem'i di pati te da daija t adenda, ra hem'i denda page di jut'i ua di odi n'a ra n'ai , xaxa dai t'uni.

To xi järm'edi, pa ge nuu ya hnini ne ua ya jäi to xi tsudi ra thogi di ge ra nuu, ngu xa ra ntsedi Gä m'ui ne ua ngu xi tsutso ha Gä m'ui ne ngu hingi tso pa xi di nte ra nhio ya nzaki ne, ka Gä njapu ne pa di nfatsi ne di hiandi ra ndä Nzaya pa di m'ui ra nhio.

3. Tsotse

3.1 Ngatho

Da hogi nuu te tsi ne hñuni ya beña to ä u petsi n'ote 20 nj'eya, ngeä nuna u ya di hñu, nuu ya m'ehñä ya notsi, nubu hin'a ya uene, ne nubu xi di bui n'a hioia u, ne nuu hingi petsi te da zi, ya jäi m'ui madui digemfats'i k ora bojä.

3.2 Ngujaya

- a) Da tumbabi ya m'ehña u petsi njeya 20, ne xi tsihi ya bätsi ge ya me nuu, pa di t'üni ra nfaxte, ya m'ehña tsihi n'a ua mara ya bätsi, da t'uni ra bojä pa hinda gohi hinda nxadi ne page ra nt'othe;
- b) Di tsifi ka ra nxhni ge di tsuni pa hinte tsu di zuhi ya bätsi;
- c) Di m'otsi pa di thuni ra fatsi bojä pe ge di ndui di t'üti ha di hoki ya m'efi; ne
- d) Di nfatsi ya jäi pa di t'üni nua ra m'efi pege xi di nxhñ'i pa di bädi te hoki pa xi di nte ya m'ui ngu ya nzaya n'a ngu n'a.

4. Ngatho nja masu u

4.1 M'ui njäi ngatho

M'ehña m'ui ka ra Xeni hnini M'onda.

4. Da ote gatho.

4.1 Gatho ya hnini.

M'ehña m'ui ja ya hnini Xeni Hai M'onda.

4. 2 Hnini xi ra Ntsedi

Ya m'ehña u petsi njeya 20, ne xi tsihi ya bätsi ge ya me nuu, xi jar m'edi ua ya me m'ui xangu japar m'edi.

4.3 Hnini xi ra nzedi

Ya m'ehña u petsi njeya 20, ne xi tsihi ya bätsi ge ya me nuu, xi jar m'edi ua ra me xi tsihi n'a ne m'ui xangu japar m'edi, ua ge m'ui nehe nadui dige ra nehe r ahoga m'ui konge ra bojä.

5. Cobertura

Ra mfatsi da tsoni 125 ya dänga hnini ja ra Xeni Hai M'onda ge da ote hangu ya hnini ha da tsoni.

Ya hnini da ote da nu ha di tsoni ne da umba ndumu tou mä dige ra CIEPS, da nza da nu ha di ma ngu mä ra gäts'i ra hmada, ngu ha di ma konge ra pont'i page ra thuhu.

6. Ra mfats'i

6.1 Tema mfats'i da t'uni

- a) Da nu hadi di mpadi dige n'a ta ret'a di t'uni nzänä ngu nzänä ua net so da t'uni n'a rase ua gatho ra mfats'i, mfats'i ngu xa ngohi ua ne m'ui ra bojä.

- b) Da nu gatho ne

c) Da nza da hoki pa di Nte gatho.

6.2 Monto del apoyo

Ra mfats'i bojä da t'uni konge ya he'mi mopadi bojä, da t'uni \$ 1,000.00 (N'a m'ö bexu 00/100 m.n.). dige n'a ta ret'a ya t'uni Nuna ra mfatsi da thuni tho ä, ha nun'a uni ra nzaya tsutbi Xeni hnini M'onda, ge ra befi ra CEMYBS ne hinte di gut'i di ge n'a ra nfatsi.

7. Ha dä njapi di thoki nuya ya m'efi

7. 1 To da t'uni ra nfatsi

7. 1. 1 Te di da ne hanja di thäki

a) Ra m'ehña di petsi nate 20 nj'eya ne dar me ne di ñ'ehe n'a ua mara ya bätsi;

b) Ge di m'ui hinte di hä xangu di japar m'edi.

c) Di negi di m'ui madui negi hingi m'ui xanhio konge ra bojä;

d) Di m'ui ja ra Xreni Hai M'onda;

e) Da dati ra ch'ulo hem'i mä ra thuhu ne ha m'ui (CURPP), num'u ra ch'ulo bätsi.;

f) Num'u di pets'i xangu jeya ngu ta jäi, da ut ira hch'ulo hem'i ha mä ra thuhu ne ha mengu di kuatá ra hmi n,da dati nehe n'a ra hem'i mä ha m'ui ne hindi thogi hñu nzänä.

g) Numú ge n'a ra ch'ulo bätsi ná ra nk'oi ha di m'har mengu, njap'u nehe ná ra nk'oi ha di kuat'i ra hm'i ne di mä ha m'ui ja ra xeni hai M'onda, konge ra mpote pa di hnu ha geä.

h) Da da ra he'mi ha mä ge ya ñ'uu to adi ra mfats'i ra hemi ha mä xa m'ui ua ha mi ma ba juka ra hemi mä ra thuhu ne ra mpa bi m'ui ya batsi nxutsi ua tsunt'u.

i) Da dati ra hem'i ha mä ra gäts'i ra nxadi adi ra mfats'i nuä ra ndui hemi pa ge di negiha ogeä: ne

j) Nu mara da nu ha da t'uni nuä ra nzaya nu ha di uni.

Nuu ya thuhu xa pehn'i n'angu n'au ya jäi da un ha di ote ngu mä ra gäts'i ra hmanda pa di nu hinte da ja tou ya hem'ise kongeu to nu konge ya mengu Xeni hai M'onda ne ya dänga hnini njap'u nehe ngu ra he'mi m'ha di japi ne de gena mbo ja ra mfädi.

7.1.2 Thändi ha njapi da thoki nuya

Da t'uni ä n'anño ja ra mfeni mfats'i tou xa adi konge n'a ra hem'i, tou pets'i ya hem'i t'api pa da t'uni ngu jaya t'adi"

a) Ge nuä ra m'ui ra nt'othe ge hingi za pageä ra me ya nxut'i ne ts'unt'u;

b) Kongeu tini hangu ya m'ui to xa ngahi ra nxadi;

c) Geä to xa thogi dige ra hiote;

d) Ge di dra me ya mengu;

e) Geä to da thoki page ra hai m'ui.; ne

f) Geu mara di mä da gohi ra ngu nzaya ngu mä ya hem'i pa di thoki xanhio.

7.1.3 Da hñuxa ya thuhu

Ya to adi pa di thoki ya t'adi ngeu, da hokse, habu ja ya thuxa thuhu to ote pa di t'uni ra mfats'i. Nu ngujayu to hinda nza da hoki ngu jayu dathi tsa da hoki man ara jäi konge n'a ra hem'i ra hu Tsa m'ehn'a hem'i, ne di peu n'a ra hemi ha má te pets'da uni ra nguu nt'othe, di t'uni dige n'a ra nguu to xa t'uni ra nzeki pa ge da hoki man'a ra jäi.

Num'u ya bi thoki to da hä ra uenda dige ya hem'i bi m'ehni to adi ra mfats'i da m'ehni n'a ra m'ede pa di bädi ne kongeä da bädi ndä ne pa da bädi ge ya xa thuxa ra thuhu gatho to da t'uni ra mfats'i.

Gatho m'ehña tsä da huxa ya thuhu ja ya nguu mfats'i, honse di pets'i ya hemi pa t'api pa da t'uni ngu mä ja ya hem'i pa di ote; hinte da njot'i ne tsä da ñut'i kongeä.

7.1.4 Hem'i da ñuti.

a) Hem'i rase huxa thuhu.;

b) Hem'i pa di t'uni ra mfats'i; ne

c) Marau da mä ra nguu nzaya to uni ra mfats'i.

7.1.5 Huts' i gatho ya thuhu.

Ra ngu nzaya to nu dige ya mfats' i da nu ya hem' i ne tou huxa thuhu tou da t' uni ra mfats' i, ngu mä ja ra xeni 92 heke XV, di ndui p) ngu mä ra hmanda negi xanhio ne di ñut' i te da mä gatho ya hnini ra Xeni Hai M' onda ne ya dänga hnini; te di teni ne ha di nu page di hanja di gohi ya hem' i ha huxa ya thuhu pa to da t' uni ra mfats' i ne page ra to tsixa gatho ra hn' u rase dige ya mfeni ya mfats' i pa ge di nte ya hnini konge ra Ndä nzaya Xeni Hai M' onda, njap' u nehe marau mä ha di thoki pageu, ne da mehn' i ja ra ndä Nguu Nzaya Gatho Mfats' i di Nte ya Hnini, ngu mä ja ra xeni 13 heke VIII ra hmanda dige ra Thot' i ne ya m' ede goho, rato digeu mä hieka m' at' i.

7.1.6 Pets i pageu

- Da hñä hanja di t' uni;
- Da hñä ra mfats' i;
- Da hñä pa da t' t' i da bädi;
- Hinto da xifi honse to bāse; ne
- Da nu da tsuni, rangutho ne konge te pets' i pa hinda utsa.

7.1.7 Pets' i da hoki.

- Da mä ha mäjuäni hangu ya m' ui pa geu;
- Da tsifi tou ote nuyu ya mfats' i m' u pets' i man' a ra mfats' i pa di nte t' uni gatho M' onda, Xeni M' onda ua dänga hnini;
- Da xifi num' u da m' edi ua da xegi ra hem' i pa di t' uni ra mfats' i. CEMYBS;
- Da ma num' u da ts' ohn' i pa da tsifi gatho ne da bädi ha da japi pa di ntese;
- Da nu ha di mfaxte ja ra hnini num' u da jar m' edi; ne
- Neu ma ra da t' api ya nguu nzaya da adi.

7.1.8 Num' u hinda hoki.

- Num' i hinda ma da hñä ra mfats' ne hinda mä ha hinda nza;
- Da hiegi ra tsifi pa da bädi;
- Da mä hima juani te da t' ani page di t' uni ra mfats' i;
- Utilizar los apoyos para fines distintos a los que le fueron otorgados;
- Num' u da hoki 'page ya hmunts' i ton e tsoxa ja ndä nzaya ua page n' a ra jäi di fats' i; ne
- Neu ma ra da t' api ya nguu nzaya da adi.

7.1.9 Te da njapi.**7.1.9.1 Da thäki tengu mpatho:**

- Num' u da yopi ra thuhu ja ra mfats' i;
- Num' u hinda ma da bädi ha di hok pa da bädi; ne
- Neu mara mä ja ra hem' i xa thoki pageu.

7.1.9.2 Da thäki ua da njuki dige ra mfats' i:

- Num' u hinda ma to t' uni ra mfats' i, ne hinda m' te thogi pa da bädi ha di hñä, di ge yoho nzänä, ne di ñ' ep u ra paä da hmä ya m' ede ra he' mi;
- Da tsop' u da ma ha t' uti pa di bädi;
- Da uni ne da mä ha mäjuäni ua dati hem' i hingi njap' u pa di ñut' i ra mfats' i;
- Da thoki ko man' a ra jäi, ma pati, da pati ne hindi njap' u pa di nu ha di t' uni;
- Di hit' i konge to di mats' i pa da tsoni da nzaya ua hmunts' i jäi ne to di mahu konge ra mfats' i;

- f) Da pat' i ha di m' ui nthi digekua Xeni Hai M' onda;
- g) Da bonse;
- h) Da du;
- i) Neu mara da mä ra nzaya ngu mä ya hem' i.

Ra Nguu nzaya to hoki geä da nu ha di thoki.

7.1.10 N'an'yo mfatsi thoki

Nuä to han ra mfatsi petsi da hñani nun'a ra mfatsi botse hñuni, ngu ja ne da ma ha befi ha tutuäbi da mpefi ra za, ne da mui ra za, ngu nu ä te p

7.2 Hamu da uadi nuna ra mfatsi

Nu hanja di t' üni nuna ra mfatsi ge xi dizudi xo guto ra nfaxte di t' uni

8 Nguu ha nfaxte.

8.1 Nguu habu thoki ra nhio.

Ra hmuntsi ge ä xi hä ma su pa di hoki ra nhio ra nfaxte ne xi di nu ha di hoki ra nhio.

8.2 Nguu ha hiandi ra nfaxte

Ra nguu hmuntsi habu da n'a ra hogä hmuntsi pa gatho ya m' ehñä ha ra CEMYBS, geñ' ä ra tsedi da hoki ra nhio ra m' efina.

8.3 Ya hmuntsi nzaya u to nu ha di mä ra thoki

8.3.1 Nguat' i

Ra hmuntsi ge di juat' i:

- a) N'a ra ndä nzayo iat' i hem' i, pa di nte gatho ya hnini;
- b) N'a ra ndä hñux hem' i, ra nzaya ka ra CEMYBS;
- c) Kut'a ya mpote nzaya, geu da m' ä:
 - N' a mpote hñänsu nt at' i bojä;
 - N' a ra mpote hñänsu nt' ot' i nu ra nt' othe;
 - N' a ra mpote hñänsu nu ra m' efi nxadi;
 - N' a ra mpote hñänsu nu ra m' efi ; ne
 - N' a a mpote hñänsu nu ra nt' ot' i pa di nte konge ra bojä.

N'a ra jäi geä da nu ra hmuntsi bojä, neä da hioki ra zo mbo ha ra CEMYBS;

- d) N'a ra jäi geä da su ra hmuntsi jäi xotho ne hmuntsi nxampate u; ne

- f) N'a ra jäi nuu su ra bojä ha ra hmuntsi mfatsi da nte nubu hin'a da ndängi, ha gatho ra mui jäi.

N' a ngu n' a to da nfaxte di hioni to di mpoteui.

Ra Nfaxte ä to dä nzayo dä njut' i di ge yu di mpetho.

Ya mfaxte hmuntsi da za da hñä, ne da hñunga ra noya, ha ra nuä mpetho se da sa da hñätho ge njabu xa hmä ne xa thängi ge hense di za da nñyu.

Ya m'ä ya hmuntsi ge xi di hñäki u to di petsi xangu ya m'ede, numu xi di t'okuitho konge ra ndä ge xi di tsa dä m'ä to ä dä nzayo xanhio.

Ra mfaxte ngu xi di hñänsü hñu nzan'ä ne ma hñu nzan'ä man'aki ä, nu hamu xi jar m'edi.

Nu ra nzayo iot'i ha da tutsi ha n'a ra hemi nuä da hma ha nuä ra hmuntsi da nja, ne ha da tutsi nuu ya noya, ne ya thängi nuu da mangä ya noya nuu ya jäi, ne di hmuntsi mu ya bi 24 ora ä di m'ä.

Nu ra ndä pa di nzahni ra hmuntsi nzayo hutsi ya m'efi mfaste da m'a ko ra nzeki ra hñäxi mfaste, ge da njä n'a ra mfatsi, da iot'i ha n'a ra hemi nuä ma da hm'a ne nuä ma da njä, nepu da m'a n'apa ua yopa pa da zoni gatho nuä äni nun'a ra mfatsi ne de m'ä nuä hne ä, ya hora di betho pa fadi ra zo ä.

Da nja ra hmuntsi befi, metho da nja ra nzeki nuu ya dänga nzaya, ne da njabu nubu da nja ra hmuntsi nehe petsi da soho nuu ya jäi da io de nuä ma hmä, ne di bupu ra hñäxu mfaste, ra thi hñäxu, ne toho ra hñäxu toho hmuntsi ra bojä, ne ko ya thi mefi nehe da zoho, gatho nuya ge njabu da nja r'a hmuntsi.

Di tutsi ha n'a ra hemi nuä da hma ra hmuntsi da nja, ne ha di thändi nuu da mangä ya hmä nuu ya jäi, nepu da ungä ntunt'äye gatho nuä ya jäi hiotse nuä hmuntsi.

8.3.2 Nt'entsi tho

Ge xi di nu ra ndä mpote nzaya:

- a) Di njuki ra thuxthuhu hem' l ne ra hemi, ne da ma tu uni ra mfatsi pa da uni nuna nfatsi he nepu da domi da zoho ä, ne mefa da mu ge bi zoho ra mfatsi pa da fädi. Nubu hintu da uni ya mfatsi hemi da m'a ne da hñena ge n'a ra mfatsi da thändi te da totue, pa da tumbi oh hin'a , ha ra mfaste da hñani pa da bahdi hubu da thumbi ra mfatsi nuna jäi, pa di yuti ka ra nfatsi.
- b) Di hma hamu di yuti ya ra'yo nfatsi ne ua to di tyhäki di ge ra nfaxte ya pa u di m'äti di 'yopu pa di t'üni nuna ra nfaxte di gense u;
- c) Di guki ne di pati ya hmanda xa hma pa ge da thogi ya befi, da neki x año, ne nun'a nigua hmuntsi mfatsi;
- d) Da thutsi ya nthoki befi, ne da hmate da befi ha ra nigua hmuntsi mfatsi, na da hma hamu da ma ge da t'uni ra mfatsi di gense ä;
- e) Di t'etsi n'a ra mpote di ge ya hmuntsi ka ya hnini ne ua n'ä ra nguü nxadi;
- f) Dä njuki ne da mpadi ya hmändäse; ne
- g) Ne ma ra u xa thutsi ka ra hem'i nuna.

9. Ha njapi da 'yo nuna

9.1 Ha njapi da n'yo

- a) Ra ndä nzayo ka ra xeni hnini M'onda da juki ra hmät'i hmuntsi konge ra CEMYBS;
- b) Nu to xa adi pets'ge da ma da hñuxa ra thuhu, tsa da mase; pageu ch'ulo tho him'e pets'i ra jeya, da nu da m'eui konge n'a ra mpote habu da mä tou da ote, page da kuati ya hem'i ngu di ma, page da kuati ya hem'i; da njuxa n'a ra hem'i di ndui ne di njot'i digey'u..

- c) Num' u hinda nza da hose ya hem' i, da nu konge n' a ra mpote konge ra hem' i m' ehna hña pa da nza da ne di peu n' a ra hem' i da t' uni ra nguu nt' othe ua n' a ra nzaya, mä ge hingi tsä da ma ja nguu habu da huxa ra thuhu.
- d) Ra nguu nzaya hoki ra m' efi un ge ya hem' i bi dati to adi ra mfats' i di gatho te mä ja ya hem' i pa di ñut' i;
- e) Ra nguu nzaya to hoki nuna ra mfats' i da dati to un konge ya hem' i mä ha di thoki, n' a ra mfeni xaza, ngu bi gohi pa ndi nu to nda t' uni ra mfats' i pa di nu ha di ñut' i ja ra mfats' i;
- f) Ra nguu nzaya da mä to xa adi to da t' uni ra mfats' i, ngu bi nu ne bi gohi ngu mä ya hem' i to da t' uni;
- g) Ra nguu nzaya to nu hadi t' uni ya mfats' i da udi ya m' ede pageu to bi adi to bi thogi pa da t' uni ra mfats' i, konge ha di mä ra nguu nzaya to tsixa ya m' efi, Nu u to bi adi ne hinbi boni ya thuhu page ra mfats' i, nu to bi adi da nu ha da japi. Ya jäi bi adi tou himbi t' uni ra mfats' i ngu mä ya hem' i, da dam' i ngu di boni ya thuhu page ra mfats' i;
- h) Di nu hadi japi ne ham' u ya pa da theke ya mfats' i, ge da thoki ngu da mä ra nguu nzaya tsixa ra m' efi;
- i) Num' u to da t' uni ra mfats' i hinda ma da hña ne hinte da bädi, Di thogi 60 ya mpa dige ra pa da tsifi bi boni ya m' ede pa di t' uni, nuä ra nzaya nu da hñäki ne da nu ha di t' uni man' a ra jäi to adi ne tom' i da t' uni, ne da nu page di xifi ra nzaya ngu mä ja ra hmunts' i pa di nu ha da japi;
- j) Ra nguu nzaya to un ha di hoki da un ya nthuxa thuhu tou da t' uni ra mfats' i;
- k) Pa di geni ya mfats' i, da heki hinda t' uni num' u da thoki pageu ya hmunts' i pa di ets' i ya nzaya ua da nu te da hoki te xa ts' edi page ya jäi di nu ra mfats' i;
- l) Num' u to xa t' uni ra mfats' i tho n' a ra thogi hingi tsä da ma da hña ra mfats' i da nu ha di m' ehni na ra jäi di da n' a ra m' ehna hem' i, ne di peui n' a ra hem' i ha mä te thogi ra jäi ne, pa di hña ra mfats' pa geä nu ra jäi to da hña ra mfats' i pets' i ge da gäxa ra t' ulo hem' i ha kuata ra hmí ne ra thuhu ne ha m' ui ne ha ra mengu;
- m) Nu u to t' uni ra mfats' i da t' uti, habu ne häm' u ngu di mä ra nzaya tsixa ra m' efi ha di t' uni, konge ra m' eto xa tsifi ge di njap' u; ne
- n) Num' u da m' edi ua da xegi ra hem' i pa di t' uni ra mfats' i, ra jäi t' uni ra mfats' i da xifi ra nzaya tsixa ra m' efi. pa ge da t' uni man' a ra hem' i.

9.2 Nubu da thäkuabi ra mfatsi

Numu ya thäki n' a ra mfatsi ngeä ngu m' a ha nun' a ntot' i ngu ma mudi bi ma, ra nguu hmuntsi da hñäki, ne da thumbabi m' a n' a ra jäi nuä di otuä ra bedi, ngeä ya huxa ra thuhu ge ne ra mfatsi.

Ra nguu hmuntsi mfatsi da xipi ra faste pa da bädi, ne nun' a da hñen' a ge tumbabi ma n' ra ra jäi, ne yut' i ha nun' a nthuni mfatsi, ne da thändi hangu ra bojä ja tho, ngu nu ä ma ha ra betsä bojä.

10. Ya hmuntsi ka ya nguu tsutbi

Ya nguu tsutbi ge xi da bädi ge nuu to adi n' a ra mfatsi da fadi ge hinte petsi mara ya mfatsi nuä hungä ra nzaya, njabu ngeä bui ra ya jäi ge adi, ne njabu hinda dege ra bojä ra nzaya.

Ra CEMYBS da api ra mfatsi ya thi hnini pa hinto da metsi yoho ya thuni mfatsi, ne da badi ge gatho to mpefi ko ya nzaya tsutbi, ne ha ya tanguunxadi ne ma ray, pa mefa da thoki ma ra hogä befi pa nja ma su gatho jäi ha ra xeni hnini, ne nja n' a ra hogä mui ha gatho ya nguu mfatsi.

Ra CEMYBS da za da iote ya hmuntsa hem' i ko ma ra nua da ne, ne ko nuya da hne ya thändi hmuntsi ngu di tsotse ya m' efi.

11. Ha di nt' ote ne ha di uat' i pa di nte ra mui ya hnini

Ya to xi nfatsi ra m' efi nuna ne xi kuat' i ka ya m' efi k ara hnini ge xi mat' i, ge xi di tsifi ne ya hmuntsi nzaya ka ya hnini, ne ta nguu nzaya nxadi ne ko ya hnini.

Ra ntentsi ma otho, ne da teni ya hmuntsi mfatsi ne da iote ne da matsi ya jäi toho xa hmuntsi to da hñäni ya mfatsi da mfaste ha ya befi ra hnini, ne ha ya nguu nxadi, ne ya hmuntsi neki tho u, ne ha ra hnini.

12. Thändi

12.1 U thändi yapu

Ne ngu nuä ha mangä ra hemi ra hmända ge xa tutsi xe hma, nubu da hñä pa da nto de yapu ge manga ha hmända ret'a ne hñäto 18 njaua xa thutsi ka ra hmändä.

Nu u ya hem'i ma ha di jäpi da boni ja ra hem'i poni ja ra "Gaceta del Gobierno" ra ndä nzaya, ne ja ra web di ge ra nda nguu nzaya da nte ya hnini di ge ä ra CEMYBS, xa hmä.

Ngu mä ja ra xeni thot'i 18 di ge ra hmända, ne gatho ya hem'i pa da hoki ne da udi nuna ra thoki da mä nuna ra hñä.

NUNA HMUNTSI HEMI, HINTO RA METI N'A RA MBOHO NZAYA. HINGI TSA TO DA HÑÄ NUNA NU RA NTE M'UI YA HNINI. NUMU TO DA HÑÄ GE DI NZEKI NUNA PA DA M'Ä FADI NE DA THÄMBI RA BOJÄ KO YA NZAYA NGU NUÄ MANGA KA RA HMÄNDÄ".

12.2 Mmät'i

Nun'a tutsi da ma ra nzaya to hmända ha ra xeni hnini Mondä, ne ko ra hmuntsi mfatsi ra thuhu CEMYBS, ne nuä da m'a ra mfaxte, ne njabu nuä da njau.

13. Negi ra za

Ra CEMYBS da metsi tho ra tsedi pa da metsi ya nthuxa thuhu ha ra nguu hmuntsi mfatsi, ne ha ra xeni hmända ha ra zo, ha ra xeni hnini Mondä ne ya ta hnini, ge gi di handi hanja ga thoki ra m'efi ne ha di nu ra nhio pa ya t'üdi ya jäi, ngu xa thutsi ka ra m'efi pa ngatho ya jäi ka ya hai M'ondä pa di m'ui ra nhio ya nzaki ngu xa hmä.

14. Ya nteni.

Ra ndä hmuntsi mfatsi di hiandi hamu di m'ät'i ra m'äfi pa di da te xa thoki di ge ra m'efi ya pa u xa nja ra hmuntsi.

15. Thändi te xa thoki

15.1 Thändi te xa thoki ta mbo

Tsa di hñu te xa thoki jeyam'ut ambo (honse, hangu, thoki ha di boni di ge ra CIEPS, pa xi di hogi ra nhio ra m'efi ne xi yapu di tsoni ra m'efi.

15.2 Hangu bi boni ne bi thoki

Ra CEMYBS di udi ra hem'i u xa thoki ne di m'ä j'eyamu ya toki ka ra CIEPS, ngu xa thutsi ka ra hmända xa ngopu.

16. Da nja ra m'ede bojä, ne xi da nja masu ra thändi

Ra thandi hangu ga tsani ra bojä ra za, nu ra fadi di ge te thoki, petsi ge da nu ra nzaya xa hñ'etsi to nu hangu tsana ra bojä ja ra Xeni hai M'ondä, ra nda nzaya ra Xeni hnini M'ondä, ne u nu di ge ra CEMYBS, petsi ge da nu ha da japi pa di dati ya mfatsi to u t'uni pa da m'ui ra za ne xi nfatsi.

17. Hampu di ngaxte

Nu u hingi johia, uni ua ya goxte ne t'uni ya mfatsi, tsa da udi konge u to t'uni ra mfatsi ua gatho ya hnini, konge u:

a) Di nt'ot'i:

Da tutsi ra ya thi ntenti hemi habu di hutsi ra ri noya ge hingi ho ha njapi mpefi ya jäi to rai ra mfatsi, ha nuya da nja ha ma detho ya CEMYBS.

b) Ka ra ñaxgu:

Ha ra CEMYBS ha 01 800 823 8580; ne ha ma detho hiandi ne gi hña ha ra ntoxgu ra xeni hnini M'onda (CATGEM), lada hinte gi gut'i 01 800 696 96
96 ne ha ngotho xeni hnini M'onda ne 070 pa ge nzuni ne ka ya ta hnini.

c) Ka ra m'ehni hem'i yap'u:

Ka ra mehni hem'i furoengrande@edomex.gob.mx ne ka ra xi www.secogem.gob.mx/SAM.

d) Gi i'yosepu:

Ra hmuntsi ha mbo ha ra CEMYBS; ja ya Nguu tsutbi u aja ra hnu tsoni ra bojä ne habu ha ja hmuntsira nguu Nzaya Gatho to da un xanhio hingi ha nuu ya jäi mpefi ha mbo ya hmuntsi mfatsi, hmuntsi thangi gatho jäi, Hmuntsi ngatho jamasu ha ra hmuntsi handi ra Xeni hnini M'onda.

YA THOGI

N'A. Di njuki nuna ngu xa hmä ka ra "Gaceta del Gobierno"

YOHO. Nu ya mpodi xa thoki ka ra m'efi nuan, ge di yut'i ra pa ä bi njuki ne xi xa nfädi ka ra "Gaceta del Gobierno" ne xi di mutpu ta ha di hmä pa di mpodi ma n'agi ya m'efi.

HÑU. Ra hmuntsi mpote ne to teni un tsa da m'ui 15 ya pa di ñ'ep'u, ja ra ta hem'i mä te thogi yap'u.

GOHO. Ra hmuntsi mpote net o teni un tsa da m'ui 15 ya pa di ñ'ep'u

KUT'Ä. Gatho u hi xa n'u di gen'ä ra hem'i nfatsi ne xi di nu ra nzaya hmuntsi. Ja ra Hnini Nzuni Lerdo, ra Hñäxu ra Xeni Hnini Monda, pa n'a ra zänä ra j'eya 2017. Di boni te ngu n'anño di hm'a

RATO. Pa di dati ya mfats'i dige da hnu hangu ra bojä di m'ui.

YOTO. Nuya ya hemi mä ha di thoki, njap'u ngu mä ya hem'i dige rangutho ua ch'ulo m'ui da mä pageu.

HÑÄTO. Gotho te hindi thandi dige ya hem'i nt'tot'i ha di jap, da nu ha di hoki ra nzaya to nu.

Ka ra Hnini Nzuni Lerdo, ra Hñäxu ra Xeni Hnini Monda, ra pa 19 ra pa n'a zänä ra j'eya 2018.

ÑÄNTE MELISSA ESTEFANIA VARGAS CAMACHO
MFAXTE DIGE RA NTSUI M'ONDA
DIGE YA M'EHÑÄ RAZÄ PA GATHO